

Одамишиносӣ

«Бани одам аъзои якдигаранд
ки дар офариниши зи як гавҳаранд
Чу узве ба дард оварад рӯзгор
Намонад дигар узвҳоро қарор.»
Саъдии Шерозӣ

Офариниши одам ба сурату шабоҳати Худо

Ҳастӣ 1:26 - «*Ва Худо гуфт: «Одамро ба сурати Мо, ба шаҳбоҳати Мо биофарем; ва онҳо бар моҳиёни баҳр, ва бар паррандагони осмон, ва бар чорпоён, ва бар тамоми замин, ва бар тамоми ҳайбоноте ки бар замин меҳазад, ҳукм ронанд.»*»

Худо кист? Худо рӯҳ аст ва офаридгор аст.

«Сурати Худо» чӣ маъно дорад?

- Худо рӯҳ аст ва ҳам мо рӯҳонӣ аст.
- Худо офаридгор аст ва мо корҳои эҷодкор метавонем.
- Ин маъно надорад, ки Худо ранги бадани мо аст. Ин калима бо хислати ҷисмонӣ дақл надорад, вале баъзи вучудияту қобияти Худо даруни одамизод пайдо мешавад.
- Сурати Худо, ин хислати рӯҳонии одамизод аст, на чизе ҷисмонӣ. Хислати одам озодӣ, худмуайян (self-conscious), ақл ва ахлоқӣ аст. Ё метавона фаҳмад ки чизҳои дуруст ва надурӯст; интихоби хуб ё бад ва ҳиссияти рӯҳонӣ то ки муносибати рӯҳонӣ бо Худо бошад.
- Чизҳои сурати Худо дар табиати инсон бошад, пас баъди гуноҳи Одам, ин чизҳо гум нашудааст, вале сурати Худо дар одамизод захм хурдааст.

Худо абадият аст – ва ҳам одам абадият аст.

Худо Рӯҳ аст – одам рӯҳ ва рӯҳонӣ аст. (Ҳастӣ 2:19-20)

Худо афкор (ақл дорад) ва ҳам одам ақл дорад.

Худо ирода дорад ва одам хоҳиш дорад.

Фарқияти ҳайвонот ва одамизод чӣ хел ҳастанд?

Ҳайвонот	Одамизод
Рӯҳ надоранд	Рӯҳ доранд
Ақл надоранд	ақл доранд
Рӯҳонӣ нестанд	рӯҳонӣ ҳастанд
Ҳукмронӣ намекунанд	ҳукмронӣ мекунанд.

«Суде накунад фарохнои бару дӯш,
Гар одамий, ақлу хунар парвару хуш!
Гов аз ману ту фарохтар дорад чашм
Хар аз мнау ту дарозтар дорад гӯш!» Саъдӣ

Қисми вучудият ва қобилияти Худо дар одамизод аст.

«Сурати Худо» дар одамизод нисбат ба нақшаи Худо.

- Ин маъни дорад, ки робитаи рӯҳонӣ бо Худо мумкин аст.
- Ин маъни дорад, ки Рӯҳи Худо дар одамизод сокин мешавад.
- Ин маъни дорад, ки Худо ва Одамизод аҳд банда метавонанд.
- Ин маъни дорад, ки Худо барои наҷоти одамизод тавонад инсон шавад (Юҳанно 1:14).

Шахсияти одамизод

Рӯҳ ва қон ва қисм дорад.

Ҳастӣ 2:7 - «Ва Худованд Худо одамро аз хоки замин бисирит, ва ба бинии вай рӯҳи ҳаёт дамид, ва одам қони зинда шуд.»

Қисм - аз лой, бадани одамизод.

Қон – «қони зинда шуд»

Қон чӣ маъно дорад? Ин маъно аст, ки зинда аст.

Рӯҳ – «рӯҳи ҳаёт дамид»

Рӯҳ чӣ маъно дорад? Худо рӯҳ аст ва ҳам зинда аст. Агар одамизод рӯҳ дорад ва бо сурати Худо офарида шуданд, пас онҳо метавонанд бо Худо робитаи рӯҳонӣ бошанд.

Оё ҳайвон рӯҳ дорад? Не онҳо фақат қон дорад. Ҳастӣ 1:20-21 - «*Ва Худо гуфт: «Об аз қонварҳои бешумор пур шавад; ва паррандагон болои замин, вар рӯи фалаки осмон парвоз кунанд.» Ва Худо наҳангони бузург ва ҳар гуна*

ҷонварҳои хазандаро, ки об аз онҳо мувофиқи ҷинсашон нур шуд, ва ҳар гуна паррандагони болдорро мувофиқи ҷинсашон офарид.»

- Ин рӯҳи одам абадӣ аст.

Вазифадор кардани Худо одамро дар Боғи Адан – Ҳастӣ 2:8-20

Оё Одам дар биҳишти осмон буд ё ӯ дар боғи заминӣ буд?

Вазифаҳои Одам чӣ буданд?

Ислом мегӯяд, ки Одам дар биҳишт буд? Барои чӣ? Ин вобаста бо гуноҳи шайтон буд, чунки дар Ислом дар вақти офариди Одам, шайтон ӯро насанҷида. Ин воқеаи Ислом дар биҳишт аст.

ВАЛЕ дар Китоби Муқаддас ин хел нест. Одам дар боғи Адан буд ва ин боғ дар замин буд. Ин боғ монанди биҳишт вале ин биҳишт набуд. Ин дурусттар аст ки Одам дар боғи заминии Адан буд, на биҳишт.

Офарида шудани зан – Ҳастӣ 2:21-25

- Барои чӣ Худо Одам алоҳида офарид ва ӯ ҳис мекард ки танҳо аст?

Одам муҳтоҷи мададгор буд ва дар вақти танҳой, ӯ ҳис мекард, ки як зан даркор буд.

Озмоиши Ҳавво ва гумроҳшавии Одам - Ҳастӣ 3:1-24

Саволҳои мор – ин саволҳо зидди афкори зан буд.

«Оё Худо ҳақиқатан гуфтааст...» Ҳастӣ 3:1 Доим кори шайтон ин аст, ки ба одамизод шухба пайдо кунад.

«Не, нахоҳед мурд» Ҳастӣ 3:4

Ҳастӣ 3:5 - «монанди Худо» оё Одаму зан монанди Худо набуд?

Саболҳои Худо

«*Кучоӣ Ту?*»

«*Кӣ ба ту гуфт, ки ту бараҳнаӣ?*» - афкори одам дигар шуд.

Табиати одам бо худаш дигар шуд.

«*Оё аз он дарахте ки хӯрданаширо ба ту манъ кардам, хӯрдаӣ?*»

Натиҷаҳои гуноҳи Ҳаввоу Одам

- Ин рӯҳ дар вақти гуноҳи Одам, мурд. «*Чунон и дар Одам ҳама мемиранд, ончунон дар масеҳ ҳама зинда мешаванд.*» (1) Қўр. 15:22
- «Мурд», чӣ маъно дорад? Ин маъно «чудой» аст. Одам аз чизҳои рӯҳонӣ аз Худо ҷудо шуд. Вале одамизод, офаридаи рӯҳонӣ буд. Офаридаи рӯҳонӣ ин аст, фариштаҳо ва одамизод. Вале ҳайвонот рӯҳонӣ нестанд.
- Ҳама гуноҳ шуданд, насли Одам гуноҳкор шуданд. «*Пас, чунон ки ба воситаи як одам гуноҳ ба ҷаҳон дохил шуд ва бо гуноҳ мамонт омад, ончунон низ ба ҳамаи одамон гузашт, чунки ҳама гуноҳ карданд.*» Румиён 5:12
- Табиати Одам дигар шуд.
 - Абадияташ – дараҷаи паст шуд, ҳозир дар боғи Адан нестанд ва рафту омад бо Худо нест. Ҳозир инсон абадӣ аст, агар беимон ба дӯзах ва имондорон ба биҳишт. Вале ин дараҷаи ки Одам дошт, гум шуданд.
 - Рӯҳонӣ - Инсон бо чизҳои рӯҳонӣ мурда шуданд вале офаридаи рӯҳонӣ ҳастанд. Онҳо доим бо чизҳои рӯҳонӣ мераванд... Бут парастииш, хуруфот ва ғайра.
 - Афкор – ақли инсон паст шуданд. Ақл доранд вале гиритори гуноҳ шуданд.
 - Ирода – Хоҳиши одамизод ба худаш нигоҳ мекунанд, на барои Худо.
- Табиати дунё дигар шудааст. Румиён 8:21-22

Саволҳои муҳокима

- Оё Одаму Ҳавво дар боғи Адан зоиди кӯдак метавонанд?
Ҳастӣ 1:28
- Чӣ хел Одам ва насли вай сол бисёр зиндагӣ мекарданд?
 - пеш аз туфони Нӯҳ инсоният, дироз зиндагӣ мекарданд.
 - Дунё ранги парник буд.
- Боғи Адан кучо аст?
- Дарахти ҳаёт кучо аст? Ваҳй 2:7, 22:2,14,19
- Чанд дарахт монев буд? Ҳастӣ 2:8-9, 17
-

Одаме, ки дар бораи наҷоти Масеҳ намедонад

Ободгари ҷаҳони вайрон моем
Дунёи чӣ лозим аст, худ дунёем
Бегона наем гарчи дурем ба дил
Фарзанди ҷамон як Одаму Ҳаввоём.
Лоик Шералӣ

- Румиён 3:10-18 – Одамизод ҳавасҳои рӯҳонӣ надорад.
- Ҳама ҳисоби ғзаби Худо шуданд.

Эфсӯсиён 2:3 - «*Дар миёни онҳо ҳамаи мо низ як вақте аз рӯи шаҳавоти ҷисми худ зиндагӣ карда, ҳавасҳои ҷисм ва ҳаёлотро ба ҷо меовардем ва табиатан, мисли дигарон, фарзандони ғзаб будем.*»

- Ҳамаи ғуломи гуноҳ ҳастанд.

Юҳанно 8:34 – «*Ба Исо ҷавоб доданд: «Мо фарзандони Иброҳим ҳастем ва ҳеҷ гоҳ ғуломи касе набудем; пас чӣ сон Ту мегӯӣ, ки озод хоҳед шуд?» Исо дар ҷавоби онҳо гуфт: «Ба ростӣ, ба ростӣ ба шумо мегӯям: ҳар кӣ гуноҳ мекунад, ғулом гуноҳ аст.»*»

- Табиати нафсонӣ дар ҳамаи одамизод вучуд дорад. Ин хоҳиши инсон ба тарафдори гуноҳ меравад.
Рум. 6:6 - «инсонии кӯҳна» «ҷисми пургуноҳ»
Румиён 3:23 - «*чунки ҳама гуноҳ карда, аз ҷалоли Худо маҳрум шудаанд.*»
Забур 50:7 - «*Инак, ман дар гуноҳ офарида шудаам, ва модарам дар хато ба ман ҳомила гардидааст.*»
- Одамизод 100% муҳтоҷи наҷотдиҳанда ва наҷот ба ҳудаш ҳеҷ кор карда наметавонад.
- «Дар вучуди инсон ҳамеша то даме ки ӯ нафас мекашад ва роҳ мепаймояд, ду чиз ӯро ҳамеша таъқиб мекунад: яке покии ӯ ва дигаре нопокии ӯ. Вичдон, Имон, беимонии ӯ ва аз ҳама бештар ӯро азоби рӯҳӣ медиҳанд.» Ҳошим Гадо
- «Тавба фармоён чаро худ тавба камтар мекунад,
Чун ба берун меравад худ коре дигар мекунад.» Ҳофизи Шерозӣ
- «Ҳар он ки бад писандидааст, надонад зи хубӣ чӣ бад дидааст.» (Халк)

«Дар бар фалакам даст будӣ чун Яздон,
Бардоштаме ман ин фалакро зи миён.
В-аз нав фалаки наве чунон сохтаме,
К-озода ба коми дил расидӣ осон.» Хайём

Се сабод

Оё имондорон гунохро бад мебинанд?
Оё одам бегуноҳ зиндагӣ карда тавонад?
Барои чӣ Худо Одамро бо сурати Худо офарид?

--- Ин дафтарча табдил ва истифода карда мумкин аст, фақат сарчашмаи он маълум кунед.

«Дафтарчаи Одам шиносӣ» аз Накҳати Ҷон – Душанбе, 2007.